

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XXI. De successione apostolorum, quomodo testimonio scripturae
sanctae probetur, & falsum sit, quod ait Antonius repugnare naturam
apostolici munera successioni episcoporum in locum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

De successione apostolorum, quomodo testimonio scripturæ sanctæ probetur, & falsum sit, quod ait Antonius repugnare naturam apostolici munera successioni episcoporum in locum apostolorum, ac proinde repugnare apostolico ministerio cathedralm Petri fuisse Romæ collocatam. et de prædicatione Petri Romæ, quæ instar orbis terræ erat. & de eo, quod ait Antonius, quod à nobis verbo affirmatur, verbo negandum esse. De sedibus patriarcharum, & de eo, quod finxit Antonius sedem Antiochenam ex loco suo deturbatam fuisse. & quomodo Antonius iste in sola Germania Ecclesiam relinquit tanquam nouus Donatista, & quomodo verbis suis confitetur non fuisse in Germania Ecclesiam ante Lutherum.

Mmo commentum illud, *inquis*, vel de collocata, vel de trāslata Petri cathedra aperte repugnat ministerio apostolico, cuius hoc proprium est, vt ante dixi, non huic, vel illi ciuitati alligari, sed diffundi per vniuersum terrarum orbem, ita præcipiente domino, profecti donec oēs gentes, quibus verbis Christus ipse Petri, adeoq; omnium apostolorum cathedralm nō Antiochiæ, neq; Romæ, sed in omnium gentium oculis atq; auribus collauit. quamobrem Romanæ sedis primatum ipsorum Romanorum pontificum testimonio probare velle, nūgari potius est, quam verè disputare. atq; vt id verbo affirmatur, ita etiam verbo negandum est; sunt enim eius modi commenta sola negatione iugulanda. *Ista ministerij apostolici repugnantia, quā excogitasti ad negandū cathedralm Petri sive Antiochenā, sive Romanam, ita vana, & commentitia esse, & à sensu communi aliena, ut Illyricus longe te ingeniosior, & magis perspicax, nunquam eam obiecerit, nec obiectandam esse audacior. putauerit. metuebat enim homo callidus, ne à suis etiam rideretur, si obijceret. Tu verò minus callidus, & aliquanto impudentior, & audacior, non dubitasti obijcere. Itaq; vñ nullos esse apostolorum successores, ac proinde neminem Petro in cathedrala eius succedere, quia*

Quomodo Antonius Sadeel minus callidus quā Illyricus sit, & impudentior atq; audacior. putauerit. metuebat enim homo callidus, ne à suis etiam rideretur, si obijceret. Tu verò minus callidus, & aliquanto impudentior, & audacior, non dubitasti obijcere. Itaq; vñ nullos esse apostolorum successores, ac proinde neminem Petro in cathedrala eius succedere, quia

quia nō sint iam vlli, ad quos illud pertineat, quod dominus apostolus præcepit, dicens, euntes docete omnes gentes. Cum hoc ipsum, quod nunc repetis, cap. xv. refellerem, dixi, & iterum dicendum est, mirari me, esse te tam obtusum, ut non distingueres tempus a. postolorum à tempore apostolorum consecuto; & Ecclesiæ, cum ab a. postolis constituebantur, ab Ecclesijs constitutis, sed alterum cum altero confunderes. Quis nescit missos fuisse Apostolos conuenienter suo nomini, (vocabulum enim apostoli missum significat) ad constituentes, & ædificandas Ecclesiæ postquam autem constitutæ erant, illi ipsi apostoli Ecclesijs constitutis episcopos præficiebant, quos suos successores reliquerunt. Hoc autem quanquam non erat opus, testimonio tamen apostolice doctrinæ à Clemente Rom. scriptæ libro viii. cap. 45. probavi, postquam enim Clemens in persona apostolorum enumeravit episcopos, quos, dum viuerent, ordinaverunt, & eis Ecclesiæ commisserunt, subiungit, hi sunt, quos parvicijs in domino præfecimus, quorum doctrinae semper memores, seruare sermones nostros; & sit dominus vobis nunc & in infinita secula; ut ipse nobis dixit, cum esset ad Deum suum, eundemque patrem ascensurus, Ecce ego vobis sum usque ad consummationem saeculi, amen. interpretatus es hic Clemens in persona apostolorum, qua ratione fit Christus in hac vita cum apostolis usq; ad consummationem saeculi, sicut i promisit ascensurus in cælum, nem peratione successionis episcoporum, quos apostoli in vita sua ordinarunt, quibus doctrinam suam tradiderunt, & illi item alios ordinarentur ad hunc diem; in quibus & anquam successoribus censemur esse illi primi ordinatores ac magistri sancti apostoli. Auctoritate igitur euangelici loci, doctrina apostolorum interprete, probamus manere Christum in hac vita cū sanctis apostolis usq; ad consummationem saeculi in successoribus scilicet eorum. Non. n. potest illius manere cum alio posse mortem eiusdem, nisi manendo cum alio, qui in locu illius successerit; vnum enim sunt, ut supra, c. xii. auctore etiā principe Philosophorum Arist. Accedit præterea ad hoc testimonium auctoritas apostolice traditionis, quæ vbiq; terrarū testis est, episcopos singularū ciuitatū successores dici, & esse apostolorū.

Deinde

Quā m ob-
tusus sit An-
tonius neq;
tempora, neq;
cautus di-
stinguens.

Interpreta-
tio apostoli-
ca doctrinæ,
quomodo
fit nūc Chri-
stus cū apo-
stolis suis in
Ecclesia vs.
secula; que ad con-
summatio-
nē saeculi si-
cut promi-
fit.

Quomodo
episcopi sint
successores
apostolorū
secundum
scripturam.

Deinde cum apostolus ait in epist. ad Ephes. & ipse dedit quosdam quidem apostolos, alios vero Euangelistas, alios autem pastores, & doctores ad consummationem sanctorum, in opus ministerij in adificationem corporis Christi, finem Hierarchie Ecclesiasticae expressit; quem consummationem sanctorum vocat, ad quam referuntur ipsum ministerium multiplex apostolorum, prophetarum, Euangelistarum, pastorum, & doctorum pro ratione uniuscuiusq; at si finis est, & que ad finem referuntur, sint, necesse est; est autem finis in Ecclesia naturam suam, id est, consummatio sanctorum; consummatio enim, sive perfectio sive integratio, sive refectio, que naturam dicitur, non adhibetur, nisi cui aliquid deest; in supera autem & celesti Ecclesia nihil deest. Alii, nec ibi sit huius modi consummatio sanctorum, quam apostolus naturam suam appellat, sunt igitur in Ecclesia nunc, quos Deus propter hunc finem posuit in Ecclesia; aut si non sunt; neq; hic finis est, quod fieri non potest. quare cum apostoli, quos Deus primum posuit in Ecclesia, morit prohiberentur permanere, sicut apostolus de sacerdotibus Leuiticis dixit, necesse est, successores eorum remanserint; hi autem sunt primi episcopi prouinciarum, qui archiepiscopi metropolitani vocationis, canon apostolicus vocat primos, qui iubet, ut episcopi pro-

De ordine eorum, qui uinciales singularum gentium primum, prouinciae sue agnoscant. Apostolis Prophetis autem, id est, episcopis, quos Deus in Ecclesia posuit, succedunt, ut idem Apostolus in priore ad Corinth. scripsit, episcopi qui maiores secundo, et qui minores succedunt. et si enim omnes episcopi sunt successores apostolorum, qui propriebus euangelistarum, pastorum, & doctorum, quo minus propriebus euangelistarum, qui sunt maiores episcopi, maioresq; prophetarum, post eos proximi successores sunt reliqui episcopi, qui sunt minores episcopi, & minores prophetarum; episcopos enim vocat Apostolica doctrina libro 1. Clementis Rom. prophetas populorum. sic etiam vocat Lucas in actis Apostol. c. 13. cum ait de prophetis, qui erant in Antiochiae, imposuisse manus Paulo & Barnabae, ut in libris de hierarchicis ordinationibus docui. Itaq; utriq; horum tum maiorum, tum minores locum apostolorum supplent, sed illi primum, hiscundo. Euangelistarum vero locum supplent diaconi, qui euangelium in Ecclesia recitant; pastores sunt parochi, doctores sunt presby-

presbyteri, qui verbum Dei docent. Ipsi enim sunt adiutores episcopi, ut in eorum ordinazione episcopus præfatur. Redeo ad episcopos successores apostolorum siue maiores, siue minores, quorum ministerium, quod ad consummationem sanctorum in Ecclesia tanquam ad finem refertur, cum in potestate clavium, quæ data est apostolis, versetur, merito apostolicum nominatur & est, cui qui dem non repugnare, ut tu insipienter putas & dicis, huic, aut illi civitati alligari, ex eo nos probamus, quod ratio eorum, quæ refertur ad finem, ex fine sumenda est, ut philosophus tuus tradit: Quomodo falso sit & scriptura repugnet, quod ait An tonius rex, id est consummatio sanctorum, ubi est magna pugnare nisi postulatio A. multitudine eorum, qui consummandi sunt, ibi ut fixum sit ministerio apostolico aligari episcopum huic, pertinet, necessario postulat. Non est igitur proprium ministerij aut illi ciuitatis, apostolici diffundi per uniuersum orbem, ut tu non intelligens, quid dices, dixisti. Quod enim proprium est alicuius, naturam eius consequitur, & aliter se habere non potest, salua natura eius cuius est proprium. Idem dicendum est de illo mandato domini, quod apostolis dedit, cum eis dixit, euntes docete omnes gentes, cuius est Quomodo apostolicus rat idem finis, qui fuit dandi ipsos apostolos, scilicet consummatio ministerium sanctorum, quæ consistit in salute animarum, quæ est nunc finis fit ad consummationem dei nostre, sicut beatus Petrus ait, in altero enim sæculo finis fidei sanctorum est beatitudo. Ratio igitur huius mandati ex fine pendebat; qua re cum consummatio sanctorum, id est, salus animarum postulabatur, ut Petrus per Iudeam, & inde per Pontum, Galatiam, Bithyniam, Cappadociam doceret, illic docebat; cum postulabat, ut Antiochiae doceret, ibi docebat; cum Romæ item, ibi. An rationem huius mandati accommodare ad finem eius dices tu Apostolico ministerio repugnasse? Immò rationi naturali, & diuinæ repugnasset non accommodare. Si te rogè Antoni, quare Paulus apostolus cù Barnaba conuersatus est Antiochiae annum totum, nisi ut docerent turbam multam, sicut Lucas in actis Apost. c. xi. narrat? quare Romæ biennio toto mansit in conducto, nisi ut prædicaret regnum Dei, ut idem scribit? & quia hæc faciebat sine prohibitione, ut idem Lucas testatur? an ministerium apostolicum ad-

M m

ulier-

ulterabat, quia nō proficiscebatur toto illo biēnio ad docendum oēs gentes! quid? si reliquo tempore vſq; ad mortem, & martyrium suum ibi moratus esset docens, vt Lucas ait, quæ sunt de regno Iesu Christi cū omni fiducia, sicut illo biennio fecit, an repugnasset hoc apostolico ministerio? minime; non magis, quā illo biennio repugnauit; si adē causa, & ratio ibidem manendi, & morandi vſq; ad extrellum vitæ fuisset. Veniamus ad Petrum: scribit Eusebius Cesar. in annalibus suis, fundasse Ecclesiā Antiochenam, (quod Petri & Pauli prædicatione factum es) & ibi annis vii. mansisse.

Nunquid illa septennij mora in una ciuitate apostolico ministerio repugnauit? quis hoc dicat? presertim si consideret, cū beatus Petrus ibi euangelium doceret, fuisse dñmcov ēz ἀκοτινέκτενόμενον μηδ-

De aduentu Petri Romā tāquam ad caput orbis.
δας, id est, fuisse ducent a milia ciuium, vt beatus Chrysostomus patria Antiochenus in homilia de Laudibus Ignatij tertij episcopi Antiocheni scribit. Postea visū es domino, qui hoc inspirauit, vt veniret Romam princeps & caput Apostolorum ad principem & caput totius orbis ciuitatum, in qua omnes mundi nationes, & lingue erant, multo magis quam Hierosolymis, vbi tot gentes, & nationes, & tot earū linguae erant, quot Lucas Euangelista in die Pentecostes fuisse narrat. Romæ igitur cū docebat Petrus, oēs gentes docebat. Presertim cum inde iura & leges iuste in vniuersum orbē manarent, quod nutu Dei factum esse ait B. Cyrilus lib. viii. contra Julianū apostatam, vt omnis regio, inquit, & ciuitas, & una cum alijs ij. qui in sacris regni solijs honorati sunt, Deum ipsum adorēt, id, quod tandem factū re ipsā videre licet. Hoc dicit Cyrilus propter magnum Constantinum, & alios post eum Christiani, & pios imperatores. Ob hanc causam Paulus apostolus Romanos reprehēdit, quod cum alios iuste iudicarent, & in eis iudicandis rectum a prauo discernerent, ipsi tamen iniusti, & iniqui essent. Propter quod, inquit, inexcusabilis es o homo omnis, qui iudicas; in quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas; eadem enim agis, que iudicas. Vbi igitur magis decebat docere principem apostolorum, & Ecclesiæ Catholice caput, lucet impij heretici, quos Lutherus apostata filius diaboli peperit, negant, quām in ciuitate ciuiū innu-

merabit.

Quomodo cum Petrus Romę docebat, omnes gentes docebat.

Quare Romæ potius quam vspīā alias Petru docere debuisset.

merabit.

merabilium, & cuncti orbis domina, ubi, ut paulo ante dixi, omnes mundi nationes, gentes, & linguae erant: aut ubi magis finis Euangelicæ prædicationis, qui erat solus Iudeorū, & gentiū, requirebat ut Petrus magister cuncti orbis doceret, quā ubi posset dicere illud ex sapientia Salomonis, diligite iustitiam, qui iudicatis terram? denique si Chrysostomus in ea homilia, quā paulo ante dixi, dicit de sancto Petro collocasse Ignatium episcopum Antiochiae, quae erat, inquit, in omnibus mundis apud eum & in Cappadocia, id est, instar cuncti orbis, quanto magis nobis, qui in Deum per fidem sumus, credendum est, quod successor Petri, idemque martyr Marcellus affirmat, licet tu luore, & heresi execratus perneges, Petru iussu Dei cathedram collocasse in civitate Iudeorum & gentiū domina, & universæ terra iudice, quae erat multo magis quā Antiochia & Hierapolis & aduersus diebus mundi. Si enim erat cuncti orbis instar Roma multo magis, quā Antiochia, profecto collocasse Romæ cathedram beatum Petru, id ipsum erat, quod tu requiris, scilicet in omnium gentium oculis & auribus eam collocasse. Quomodo quod Antonius requiebat, ut cathedra Petri in omnium oculis & auribus collata esset, hoc factum esse demonstratur, cum Roma collocata est.

ut cuncti orbis in omnium gentium oculis & auribus eam collocasse. Quoniam enim verbis te convincimus. Satis, ut opinor, conuulsum est, quod ad concludendum, nullū esse Romanorum pontificium primatum, sumpsi, repugnare scilicet apostolico ministerio collocata fuisse cathedram Petri Romæ. Sed videamus quod ad conclusionē adiunxisti, quo te iugulasti, cū me iugulare putasti. Sic n. ait; Quamobrem Romanæ sedis primatum ipsorum Romanorū ponti sicū testimonio probare velle, nugari potius est, quia verè disputare. Atque ut id verbo affirmatur, ita etiā verbo negandum est. Sunt n. eiusmodi commenta sola negatione iungulanda. Hic quoque vis decipere eos, qui te audiunt, & legunt, quasi nos testimonio pontificum Romanorum ad probandum primatum eorum indigemus. Indigeremus n. si aliorū testimonia tam multa, tam grauiam, tam antiqua non suppetarent. Infirma tu, si potes tuis testimoniis nostrorū testimium Irenæi, Tertulliani, Chrysostomi, Augustini, & aliorū, ne oēs enumerem, quibus contra Magdeburgenses, & contra Andream Freyhubium, & te usi sumus. In translatione solum cathedram Antiochenam Romam iussu domini, testimonio Marcelli pont. & martyris iussum. dic tu, ubi alias testimonio pontificum

M m 2 prima-

Antonij mendacium primatum eorum probavimus & non alijs testibus nō pontificibus,
 impudētissi & alijs argumentis, & scripturæ sanctæ auctoritate? aut si demō-
 mū, nos te. stirare hoc non potes, cur tam impudenti mendacio tuos decipis? sed
 Simonis pontificum testimonio pontificum Romanorum prima-
 tum eorum probasse, an non oportebat te illud aut grauioribus te-
 Simonis, aut rationibus veris, & certis argumentis refellere?
 scripturæ S. Hoc autem cum non solum non feceris, sed neq; faciendum esse ali-
 & caliorum patrū, & con- ter affirmes, quid aliud es? quam dicere, ego primatum Pon-
 ciliorum te-
 Simonis. tificis Romani nego; cur autem negem, non habeo, neque probo,
 Quomodo quia probare non possum. Quis enim vñquam dixit, quod verbo di-
 perinde fa- cit Antoni,
 ut si cōten- iugulanda? quid aliud es? hoc, quam contendere, satis esse dicere,
 dicere tan- & non probare? quod Parmenianus faciebat, cui hoc obijcit Aug.
 tum, & non probare.
 Antonius Sadeel sola lo versatus es? qui sola negatione testes accusatoris refellendos esse
 putat refel- putaret? Quare, quod ego tot argumentis, & testimonij scriptu-
 lados esse ræ sanctæ, & conciliorum, atq; apostolica traditionis auctoritatis de
 aduerarij testes.
 Antonius Sadeel pa- primatu Episcopi Romani probo, sola tu negatione iugulandum esse
 tronus Pro- dicit? quid hoc impudentius, aut magis stulte dici potuit? aut quod
 tentantium magis te apud bonos, & aequos iudices cōvincere? si sola negatione
 in ijs, ad- vtendum tibi es? quid igitur haec tenus cauillando laborasti, quo-
 quæ respon- modo, et si nihil respōdes, respōdere tamē videreris, nec te tui, si ta-
 dere nō po- test, sola ne- ceres, vñctū esse existimaret? rursum, si sola negatione iugulandum est,
 gatione v- quod dicimus, vt tua bella translatione te digna utar, non est quod
 tendū esse dicit.
 Quomodo tecum de primatu pontificis disputemus, quia in hac disputatione
 Antonius similem te stipiti facere vis nihil respondendo, si quis te percontan-
 similem se- do redarguere velit. Cum eo autem, qui talem se facit, ridiculum
 stipiti faci- at, nihil re- est velle differerer. Hoc dixit tuus Aris. libro 4. prime Philo-
 vt de qui- sophie, Quod si nihil dicat, inquit, ridiculum es contra eum ratio-
 busdam, di- nem querere, qui nullius rationem habet, ουτος γαρ φυτω τοι εστι
 cit. Aris. η τοι εστι, id est, similis enim es stirpi, qui eiusmodi es, quatenus
 talis es. Vide qualis ex hac disputatione euaseris similis stipiti,
 qui nihil tibi dicendum reliquisti, nisi, nego. Quia aliud, quod dicas,
 non

non habere te, hoc ipso, quod dicas, confiteris. Qui negationem tuā omniratione carere fateris, cū sola negatione vtendum tibi esse dicis, hoc scilicet in officina Arist. didicisti. Quid dici poterat magis falsum, & à cōmuni sensu magis abhorrens, quam idem esse, & non esse, aut illud, omnia esse vnum, & tamen Aristoteles tuus non putauit sola negatione iugulanda esse, qui tam multis, tam varijs, & tam acutis argumentis in *Physicis* & *Metaphysicis* vtrumq; con-
futat, & redarguit. Sed pergamus vterius, & properemus ad fi-
nem. Sed tamen, inquis, ex his vestris nugis Turriane, ego
aliquid serium colligo, cum ius diuinum sit immutabi-
le, vestrarum autem sedium ordo sit mutabilis, eum iu-
nis diuni non esse. Nam prima sedes fuit primum Anti-
ochiæ, deinde Romæ, vt vos quidem contenditis. Secū-
da vero sedes aliquādo Alexandriæ, deinde postea Con-
stantinopoli collocata, atque idē dici potest de quibus-
dam alijs, vt patet ex can. Renouantes dis. 22. datur, in-
quit, intelligi, quod Alexandrina Ecclesia de secunda fa-
cta sit tertia, & Antiochena de tertia facta sit quarta, nisi
forte quis duas contendat esse secundas. Hæc ille: egregi-
am profecto decisionem, & dignam, quæ in pontificia
decreta referretur. At enim, quid misera illa Antioche-
na commisit, quare ex primo loco deturbata, nunc in
terium, nunc in quartū tam indigne reiecta fuerit? Quis
non videt varios illos vestrarum sedium gradus nō alijs,
quam ambitionis humanæ columnis fuisse suffultos? ee.
Excutiamus nos, breui hoc serium, quod tu ex mugis nostris, quas
tunugator maximus, & totus mendax dicas, colligis. quod nō seri- De sedibus:
um, sed ludicrum esse, mox apparebit: nā prima, inquis, sedes fuit patriarcha-
Antiochiæ, deinde Romæ, vt nos cōtendimus. Ita est, prima sedes rum, & ea-
beati Petri primum fuit Antiochiæ, deinde eadē prima sedes Pe- rum ordi-
trifuit Rome, & ab hoc primo gradu, & primatu nunquā excidit,
sed adhuc viuit in suis successoribus per vicariam eorū ordinatio-
nem. Secunda sedes fuit semper Alexandriæ propter honorem S.
Petri, qui Marcum discipulum suum, & ex baptismo filiū Ale-
xandriam misit, & illic eū collocavit: que consuetudo ab apostolis:

M m: 3 relictæ

relictæ est, siquidem iam tunc prisca erat, cū Synodus Nicenabita est, ut ipsa Synodus testatur; quæ consuetudinem prisca primatus illius in prouincijs Ægypti, Libyæ, & Pentapolis, servare

Canon dis.
22. c. Reno-
mantes, apo-
cryphus.
Canon 3. Sy-
nodi Conf.
& canou Sy-
nodi Chal-
cedon. 28.
item apo.
cryphi, &
& furtui, si-
ne supposi-
ti.

iubet. Canon autem à Grat. dis. 22. relatus c. Renouantes, canon apocryphus est, furtim sancitus, nō à sexta Synodo, quæ contra Mo-
nachos habita est, & canones, quia nō opus erat, non edidit, sed ab alijs patribus, qui annis post sextam Synodum xxiiii. in Trullo congregati can. centum composuerunt, qui falso sexta Synodo at-
tribuuntur, tametsi iā approbati sint; ijs exceptis, qui ab Ecclesiasti-
cis decretis discrepant. Apocryphus etiā est ille canō 3. Syn. Conf.

xxviii. canon Synodi Chalcedon. quos canō iste patrū in Trullo

sexta Synodo attribut⁹, renouare se dicit c. 36. Scripsi de his copio-

Quæ extra causam An-
tonius attu-
erit extra ehorum sal-
tans

se cum acta sextæ, & septimæ Synodi contra Albertū Pygiū Cam-
pensem ante annos xx. defendere, probauit hæc quæ hic cursim atti-
gi, testimonij veterum, & alijs manifestis argumentis, non repeñ-
tic, quia quod huc attulisti de sedibus istis, extra causam est, & in

Cōmisera-
cio Antonij
plena dolo,
& fallacia.

extra chorū saltas. Si ea scire volueris, indicavi librū, lege si libet,
et si alia sunt magis necessaria, quæ nescis, & quæ ignorare magis ti-
bi periculosem est. Semper itaq; habita est secunda sedes Alexan-
drina, semper tertia Antiochena. Ridiculaq; est illa tua cōmis-
ratio, plena dolo, & fallacia, cum aīs, Quid misera illa Antiochena
cōmisit, quare ex primo loco deturbata nūc in tertiu, nunc in quar-
tum tā indigne reiecta fuerit. Sedes Antiochena Petri nunquā ex
primo loco deturbata fuit, sed Romā translata, vt antea audisti,

Sedes Anti-
ochena ex
tertio loco
in quartum
in Synodo
Chalcedo-
nēsi furtim
canone a-
pocrypho
reiecta.

quod aut̄ alio transfertur, & quidem cum maiore dignitate, & com-
modo, quis vñquā, qui loqui serret, deturbari dixit? sed fallere vo-
luisti non distinguens sedem Antiochenā Petri à sede Antiochena
episcoporū, qui successerunt Antiochiæ non Petro, sed illis episco-
pis, quos illic constituit Petrus; Euodū dico, & postea Ignatium,
sedes Antiochena horū ex tertio loco in quartum reiecta fuit fur-
tim, id est, can. apocrypho clanculum composite in Synodo Chal-
cedonensi absentibus legatis pontificis Rom. qui Synodo Chalcedonēsi
sexcentorū episcoporum praeerant, vt ex actione extrema eiusdem

Synodi perspici potest. Idem fabricatum est in illo 3. can. Synodi
Constan-

Constantinopolitanae. De Gratiano, quē tu hic rides, risu potius
 immō fletu dignus, non est mirandū, si hunc canonem 36. Synodi in
 Trullo, & canonē Synodi Constant., & aliū Synodi Chalced. in eo ci-
 tatos, & renouatos nō tanquā apocryphos notauit. Multa vir ille
 & doctus & pius magno labore & studio inuenit, legit, & in vñū vo-
 lumen congesit, que nos ita legimus, ut ille à nobis legi voluit, ut
 apostoli ad Theffalon. sententia antecedat, omnia probate, & quod
 bonū es, tenete. Nos labore, & industria illius cū gratia memoria
 ad uirtutē nostram, & Ecclesiæ adhibito iudicio fruimur. Redeo
 ad illud seriu tuum, nobis verò perridiculū, quod ex nugis, non no-
 briis sed tuis collegisti. Cum ius diuinū, inquis, sit immutabi-
 le, vestrarū aut̄ sediū ordo sit mutabilis, colligo eū Iuris
 diuini non esse. Vbi probasti, primatū sedis Petri mutatū esse?
 fuit ne mutatus, quando cathedra Petri Antiochenæ translatæ est
 Romæ, & facta Romana? est ne de loco vel Antiochiae, vel Romæ
 in Euāgeliō? quæ nugae sunt istæ tuae? an vacat illud ius diuinū pri-
 matus Petri, cui soli Christus dixit, tu es Petrus & super hāc pe-
 tram edificabo Ecclesiā meam, quia Petrus cathedrā ex urbe An-
 tiochiae ad urbē Romam Iudeorum & gentium dominā, quæ instar
 urbis terrarum erat, Dei nutu, & voluntate transstulit? si Constanti-
 nopolitani volebant per ambitionē, & clam sedē Episcopi Romani
 equare sedi Constan. & Alexandriam loco suo mouere, & itē An-
 tiochenā, porciuit hoc vitio diuinum ius ledi? si non potuit, quorūsum
 illud tuum seriu nugatorum? Quis non videt, inquis, variōs il-
 los vestrarum sediū gradus nō alijs, q̄ ambitionis huma-
 næ columnis fuisse suffultos? Synodus Nicena, ut paulo ante
 hīxi, testatur prisca iam tunc fuisse consuetudinē τῷ περβάτῳ Eccle-
 sie Alex. que si iā prisa erat, nō poterat esse aliunde profecta, quā
 ex traditione apost. qui secundo loco posse sedē Petri sedem Ale. Quomodo
 xandrinam honorare voluerūt. Dixi causam, similiter dicendū est
 de prisca consuetudine τῷ περβάτῳ Ecclesiæ Antioch. 3 loco posse
 sedē episcopi Rom. In traditione igitur apost. nūcuntur illi gradus
 Alex. & Antioch. sedis, & non sunt columnis ambitionis, ut tu sis,
 suffulti. Videamus tandem conclusionem ex meritis nugis tuis inducta.

De Gratia-
 no & studio,
 atq; labore
 eius, & que
 modo le-
 gendus.

Restat

„ Restat igitur, inquis, ut Romanus principatus non sit di-
„ uini Iuris, sed positivi, aut nullius potius, cum in tanta in-
„ iuria nullum ius vel quæri debeat, vel possit vñquā inue-
„ niri. Semper oratio tua Antoni vacillat. Ipsa inconstantia te coar-

guit. Si Romanus principatus non est diuini. Iuris, sed positivi, id est

Oratio ipsa humani, sic m. accipis nunc positivum, ubi est istud ius humanum?
Antonij sēp
 vacillās & in cur nunquā tabulas istius iuris humani protulisti? deinde, si est iu-
 constans eū
 ris positivi, quomodo adiungis, aut nullius potius? si enim nullius po-
 tius, igitur propinquius veritati est, nullius iuris esse principatum
Quomodo
Antonius
 opinatur
 principatu
 episcopi Ro-
 mani esse a-
 licius iuris
 id est, huma-
 ni, & nulli-
 us, sed ne-
 alter Prota-
 goras videa-
 tur, alteram
 partē con-
 tradictionis
 magis vera
Quomodo
Antonius
 tanquā al-
 ter Heraclitus
 em esse &
 non esse di-
 cat, licet nō
 opinetur.
 cts enim vel potius nullius iuris, cum in tanta iniuria nullum ius
 inueniri possit. Si nullū ius reperi in eo potes, quomodo dixisti,
 Restat igitur ut principatus Romanus non sit iuris diuini, sed hu-
 mani! hoc nimirum es illud serium, quod te ex nugis nostris col-
 ligere dixisti. Immo ex tuis potius deliramentis, & insania mera
 collegisti, ut tanquā alter Heraclitus rē esse & nō esse dicas, et si nō
 opinaris. Non enim tam amentem te esse iudico. Sed ut lubricus es
 dicas, quod non sentis, ut sic tibi utcunque cauillando elabi videa-
 ris. Postremo, sic tractationem loci huius scilicet de primatu Petri
 concludis. Sit iam igitur huius loci finis, & concludamus
 hæc verba Christi fuisse perperam detorta ad primatum

Romanum confirmandum, tu es Petrus & super hanc
 petram ædificabo Ecclesiam meam. **Nous** noster dialecti-
 cus concludit nihil sumendo, vnde efficiat, quod se dabit conclude-
 re. amabo, quos testes veteres produxisti, esse ita, ut dicis? quas

scripturas? quam traditionem? quos interpretes illius loci? quas

ratio-

Quomodo
Antonius
 nouus dia-
 lecticus ni-
 hil sumendo
 concludat.

rationes, quæ argumenta? nihil horū habes. nihil enim hactenus pro-
 tulisti neq; proferre vñquam poteris. Nos verò sic concludamus,
 hac verba Christi, Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo
 Ecclesiam meam, fuisse semper ad primatum Petri declarandum
 relatā: testes antiquos citaui, qui sic interpretati sunt, vt ad Pe-
 trum propriè pertineant, cui soli dicta sunt. Probaui ex contextu
 ipsorum verborum, non posse aliter intelligi, & te ne scire græce, si
 negares: omnes tuas cauillationes redargui, & esse dolo, inscitia, &
 repugnantia plena demonstravi; licet tu neges, qui sola negatione
 iugulare didicisti, vt tua metaphorā ut ar. Sequitur deinde epilo-
 gus mendaciorum tuorum, quæ vrum à me sat is confutata sint, &
 veritas patefacta, & vrum aliquid ad respondendum Antonio
 Sadeeli relictum sit, viderit academia eius, cuius alumnus, & dis- Quōmodo
 cipulus es: Iudicet ipsa, quam bene meritus sit de Protestantibus Antonius
 iste Antonius, qui Protestantium Ecclesiam Donatistarum Eccl- Ecclesiam
 esiam facit, cum Ecclesiam per cunctum orbem diffusam periisse con- Protestant-
 cludit, excepta Ecclesia Germanica Protestantium. hæc enim es rum.
 vestri Antonij extrema conclusio: Nostra igitur Ecclesia ve- " "
 ra est Ecclesia, ab ipso Christo per verum euangeliū mini- "
 sterium ædificata; & ex ratione consequentis, cum Ec- "
 clesia Romana non iam super petram quam confessus "
 est Petrus, sed super humana commenta, cuiusmodi est "
 pontificis primatus, fundata sit, non est vera Christi Ec- "
 clesia ab ipso Christo ædificata. Amisit igitur Christus hæ- "
 reditatem, quam dedit ei pater, qui filio suo dixit per prophetam Extrema cō-
 suum, Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & pos- clusio Anto-
 sessiōnem tuam terminos terræ. Succurrat Antonius, vt hæritas nij, amisisse
 reddatur filio Dei; ne æterna eius hæritas inter caducas hæredi- Christū hæ-
 tates referatur. Uniuersa n. Ecclesia per cunctum orbem diffusa, hæritatem,
 quæ vnam sanctam Ecclesiam catholicam in Symbolo, quod canit, quam dedit
 conficitur, Ecclesiam confitetur ædificatam esse à Christo super illi pater
 Petrum, qui fuit origo unitatis eius, & à quo cœpit ordo sacerdo- cœlestis, si
 talis, quia ipsi primo pontificatus in Ecclesia datus es, cui soli Ecclesia Ro-
 dictum est, Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesi- mana nō est
 a. super Petru
 ãdificata.

N n am me-

Quomodo Antonius Christū spoliat, ut Protestantes spolio Christi ditaret; Ecclesia enim Catholicam negat, ut Ecclesiam in Germania defendat: tolle, unde cœpit ordo sacerdotalis; & sacerdotium sublatum est. Aut dicat Antonius, si Ecclesiam unam & unum sacerdotium confitetur, à quo uno origo unitatis Ecclesiae, & sacerdotij cœpi? à pluribus n. non potest, nec ab uno Christo, quia non fuit sacerdos & ipse id est, nostri ordinis. Deinde vester Antonius, ut gratulationem amplificetis, non solum Ecclesiam in Germania tantum relinquit, ubi non est primatus pontificis fundamentum eius, sed Ecclesiam, quae in Germania ædificata est, ante Lutherum non fuisse verbis suis confitetur, cum ait, Nostra igitur Ecclesia vera est Ecclesia ab ipso Christo per verum Euangelij ministerium ædificata. Cum enim dicit Ecclesiam Protestantium ædificat am esse per verum euangelij ministerium, quero, cuius ministrantis ministerium dicit? cum ministerio enim simul intelligitur qui ministrat, & quod ministratur, id est Euangelium. quis autem Euangelij super quod ædificata est Ecclesia Protestantum, minister pri- mus fuerit, præterquam Martinus Lutherus, ostendi non pos- test: ante Lutherum autem non fuit Lutherus; igitur ante Lu- therum non fuit Ecclesia Protestantum; quia non fuit minister Ecclesiam talis euangelij, quale Martinus prædicauit. Ita fit, ut ante Lu- therum neque vestra, neque nostra Ecclesia fuerit. Hic est pro- gressus & exitus patrocinij Antoniani, & finis meæ Respon- sionis ad cauillationes loci secundi; pergamus ad tertium locum, & eius cauilk- lationes.

E 0-

ANTON. SADEELEM DEFENSIO. 233
LOCVS III. IOHANNIS 21.

Pasce oues meas.

SOPHISMĀ TVRRIANI.

Hec est vis articuli, & pronominis τὰ πρόβατά μοι, ut Christus Petro iussit pascere quaecunq; oues suas, id est, Ecclesiam Catholicam. Quare consequens est, ut si quae sint, quae ad Petri curam pascendi non pertinent, nec oues illæ quidem Christi sint. Itaque duces gregis confessionis Augustanae, & Antuerpiensis, & Helvetiae, & similium, non pertinent ad oues Christi, quandoquidem pasci nolunt à Petro; ac proinde extra Ecclesiam sunt.

SOLVTIO SOPHISMATIS SVPERIORIS.

C A P V T XXII.

De loco Euangelij Ioannis, Pasce oues meas, quomodo per hanc legem detur omnis potestas spiritualis gubernationis quibuscumque datur, id est per Petrum, & de comparatione huius legis cum lege coniugali diuina, & de alio loco Ioannis, sicut misit me pater &c. & quomodo secundum prescriptionem Tertulliani probari debeat Petri primatus. & quod argumentum maximum, & grauissimum testimonium sit non esse Ecclesias Lutheranorum apostolicas, & de loco Ioannis, Erit unum ouile, & unus pastor; quomodo Cyprianus de uno grege Ecclesiarum Catholicarum, & de uno eius pastore successore Petri accepiterit.

CVm post lapsum confirmandus esset Petrus ne vel ipse, vel reliqui apostoli de ipsius ministerio, & apostolico munere dubitarent, eo factum est, ut trinæ abnegationi trinitati Petri confessio fuerit opposita cū trina quoque munera apostolici confirmatione. Itaque verbo pascendi Christus apud Ioannem in illo loco significauit, quicquid in docenda Ecclesia Petrus tanquam apostolus prestare debuit. Nā tametsi oēs Ecclesiarum ministri oues Christi pascunt, t. Pet. c. 5. lōge tamē excellentiore modo apostoli dicuntur Ecclesia pauisse. Christus igitur iubet Petro pascere oues suas.

N n 2 suas